Cod ECLI
Dosar nr. 3160/2/2019

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA a VIII-a CONTENCIOS ADMINISTRATIV şi FISCAL
Sentinţa nr. 471
Şedinţa publică din data de 20 septembrie 2019
Completul constituit din:
Preşedinte: Victor Hortolomei
Grefier: Mihaela Grigore

Pe rol fiind acţiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul **Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii** (C.N.S.A.S.), în contradictoriu cu pârâtul **Băsescu Traian**, având ca obiect constatarea calităţii de colaborator al Securităţii.

Dezbaterile au avut loc în şedinţa publică din 5 septembrie 2019, susţinerile părţii prezente fiind consemnate în încheierea de la acea dată, care face parte din prezenţa, însă Curtea, în vederea soluţionării cererii de recuzare formulate de către petentul .... în nume propriu, şi în calitate de mandatar al petentului .... şi, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunţarea pentru astăzi, când, în aceeaşi compunere, a hotărât următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra acţiunii în contencios administrativ de faţă, constată următoarele:

Prin **acţiunea** înregistrată pe rolul Curţii de Apel Bucureşti-Secţia a VIII-a de contencios administrativ şi fiscal la data de 29.05.2019, sub nr. 3160/2/2019, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat să se constate calitatea calităţii de colaborator al Securtiăţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Băsescu Traian, născut la data de 04.11.1951, în loc. Basarabi, jud. Constanţa, fiul lui Dumitru şi Elena, domiciliat în municipiul Bucureşti, ... sector 1.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat în esenţă faptul că după numirea, în martie 1988, ca reprezentant al I.E.F.M. <Navrom> Constanţa în portul Anvers, la prima venire în ţară, în iulie 1988, dl Băsescu Traian a luat legătura cu organele de securitate şi a sesizat mai multe aspecte de interes operativ, în baza unei instruiri prealabile, fiind folosit ca persoană (din baza) de sprijin („P.B.S."), sub numele „Traian" / „Traian B." / „B. Traian".

În acest context, reclamantul a învederat că la stabilirea identităţii dintre sursa „Petrov" şi dl Băsescu Traian au fost avute în vedere mai multe documente, ataşate la dosar, respectiv: fila 118 din volumul 5 al Registrului inventar arhivă al fondului reţea păstrat la Constanţa, document pus la dispoziţia C.N.S.A.S. de S.R.I.; filele 64 şi 65 din Registrul jurnal pentru reţeaua informativă al UM 02150 Mangalia, document pus la dispoziţia C.N.S.A.S. de Direcţia de Siguranţă Militară din cadrul M.Ap.N.; cadrul de semnalare a dosarului FR 17592/ CT de pe rola de microfilm corespunzătoare din fondul reţea păstrat la Constanţa, predat C.N.S.A.S. la 08.04.2019.

Reclamantul a mai arătat că identitatea dintre sursa „Petrov" şi dl Băsescu Traian rezultă din faptul că numărul dosarului personal - 3990 - din perioada colaborării cu organele de contrainformaţii militare, consemnat în registrele sus-menţionate, în dreptul dlui BĂSESCU Traian, se regăseşte şi pe notele informative olografe ale sursei „Petrov", din 05.05.1975, identificate în dosarele nr. R 196766 (f. 10) şi nr. R 235255 (f. 40), documente pe care le consideră relevante în stabilirea calităţii de colaborator a acestuia.

Mai mult, numele ofiţerului de legătură din perioada colaborării cu organele de contrainformaţii militare - lt. col. .... este consemnat atât în Registrul jurnal pentru reţeaua informativă, al UM 02150 Mangalia, în dreptul dlui BĂSESCU Traian, cât şi pe notele informative ale sursei „PetroV', din 05.05.1975, identificate în dosarele nr. R 196766 (f. 10) şi nr. R235255 (f. 40).

Pe parcursul colaborării cu Securitatea, dl Băsescu Traian a furnizat informaţii prin care se denunţau activităţi potrivnice regimului totalitar comunist, precum intenţia de a pleca în străinătate şi relaţii cu cetăţeni străini, existente în notele informative, datate în 05.05.1975, identificate în dosarele nr. R 196766 (f. 10) şi nr. R 235255 (f. 40).

Analizând informaţiile furnizate de către pârât, apreciază că acestea vizează îngrădirea dreptului la viaţă privată (art. 17 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice) şi a dreptului la liberă circulaţie (art. 12 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice).

În concluzie, se impune constatarea existenţei calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe domnul BĂSESCU Traian, analizând relevanţa, în lumina prevederilor art. 2 Ut. b) teza I din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor reţinute în nota de constatare nr. DI/I/800/06.05.2019.

Potrivit acestui text legal pentru colaborarea prin furnizarea de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

I. Informaţiile furnizate Securităţii să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

S-a reţinut, astfel, un prim document relevant în vederea stabilirii calităţii de colaborator al dlui Băsescu Traian, ce conţine informaţii privind legăturile cu cetăţeni străini ale numitului B.I., coleg de facultate al acestuia, este nota informativă nr. 0020/ 3990 (numărul dosarului personal - n.n.), datată 05.05.1975, redactată şi semnată olograf de pârât cu numele conspirativ „Petrov", primită de lt. col. .... ofiţer de contrainformaţii militare la UM 02192 Constanţa.

Astfel, potrivit acestui document, numitul B.I. „/.../, nu este dispus să se căsătorească decât foarte târziu şi cu o fată care să aibă o situaţie materială bună.În vara anului 1973 şi a anului 1974 a avut relaţii cu femei de cetăţenie cehă, dar nu ştiu dacă în momentul de faţă mai întreţine aceste relaţii".

Or, este de notorietate faptul că statul comunist încerca să limiteze relaţiile neoficiale dintre cetăţenii români şi cei străini întrucât, prin astfel de contacte, cetăţenii români cu ideile care circulau în lumea liberă şi care nu erau foarte bine cunoscute în ţară.

Mai mult, cetăţenii străini puteau cunoaşte adevărata situaţie cu privire la condiţiile de viaţă din România ori cu privire la gradul de respectare a drepturilor omului la noi în ţară, situaţii care, evident, difereau profund faţă de cele prezentate de propaganda oficială a regimului.

În acest context, reclamantul a învederat că practica cristalizată la nivelul Curţii de Apel Bucureşti, Secţia a VII l-a Contencios Administrativ şi Fiscal, a arătat că legăturile cu cetăţeni străini, înainte de 1990, reprezentau un act ostil regimului totalitar comunist, fiind deosebit de relevantă, în acest sens, Sentinţa civilă nr. 1834 din 10.06.2014, pronunţată în dosarul nr. 1925/2/2014 de Curtea de Apel Bucureşti, Secţia a VIII-a Contencios Administrativ si Fiscal.

De altfel, pe baza informaţiilor furnizate cu solicitudine de către pârât, ofiţerul de legătură din cadrul Securităţii a dispus: „Nota se introduce la documentarea sa. Se va urmări a se preciza cauza neînţelegerii cu familia. Se va lua legătura cu ofiţerul CI din Iaşi pentru a preciza cum este cunoscut tatăl. Se va discuta cu elevul asupra relaţiei cu cetăţeni străini-este [indescifrabil]."

De asemenea, apreciază ca relevantă în constatarea calităţii de colaborator a domnului Băsescu Traian în sensul art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată, cu modificările şi completările ulterioare, şi nota informativă nr. 0023/ 3990 (numărul dosarului personal - n.n.), datată 05.05.1975, redactată şi semnată olograf de pârât cu numele conspirativ „Petrov", primită de lt. col. .... ofiţer de contrainformaţii militare la UM 02192 Constanţa,

prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu intenţia numitului D.C. de a pleca în străinătate.

Astfel, potrivit acestui document, numitul D.C. „/.../ Nu are prieteni în clasă şi, din cauza caracterului său, nici nu este acceptat în anturajul colegilor. Din discuţiile purtate cu verişoara lui, V., de profesie învăţătoare, am înţeles că D.C. ar fi dispus, în cazul în care ar reuşi să cunoască în străinătate o fată cu avere, să rămână acolo. Cu verişoara lui .... am avut ocazia să discut aceste probleme deoarece am fost la un moment dat prieteni. /../ (dosarul nr. R 235255, f. 40).

Intenţia unei persoane de a părăsi ţara era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului, iar cei ce luau o astfel de hotărâre erau priviţi ca nişte trădători de patrie.

Persoanele care, prin diferite metode, reuşeau să-şi îndeplinească visul de a rămâne în străinătate erau denumiţi batjocoritor „fugiţi, iar bunurile rămase în ţară le erau confiscate.

Cei ale căror intenţii de plecare definitivă din ţară erau descoperite şi zădărnicite sau prin alte mijloace - erau denumiţi „suspecţi de evaziune" şi persecutaţi de organele represive ale regimului.

Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată paşaport, nici măcar pentru o călătorie într-o ţară socialistă. În plus, evoluţia profesională a acestor persoane avea de suferit, îngrădindu-li-se accesul la anumite funcţii şi profesii.

Dreptul oricărei persoane de a părăsi orice ţară, inclusiv cea de origine era stipulat de pactele internaţionale la care România era parte, dar era încălcat sistematic de statul comunist. Gesturile acestor persoane nu erau atitudini antisociale, ci atitudini potrivnice regimului care încălca dreptul cetăţenilor români de a se stabili pe teritoriul altui stat.

De altfel, practica cristalizată la nivelul Curţii de Apel Bucureşti, Secţia a VIII-a Contencios Administrativ şi Fiscal, a arătat că intenţia de a părăsi ţara pentru a se stabili în străinătate, înainte de 1990 reprezenta un act ostil regimului totalitar comunist. Este deosebit de relevantă, în acest sens, Sentinţa civilă nr. 2809 din 25.09.2013, pronunţată în dosarul nr. 3171/2/2013 de Curtea de Apel Bucureşti, Secţia a VIII-a Contencios Administrativ şi Fiscal, prin care se arată că „/.../ Este de notorietate faptul că, în epoca respectivă, era considerată potrivnică sau ostilă regimului totalitar comunist intenţia unei persoane de a-şi stabili definitiv domiciliul într-un alt stat, realitate dovedită şi prin faptul că, spre exemplu, Securitatea recruta informatori pentru a împiedica aceste intenţii de plecare. /.../." De asemenea, relevantă este şi Sentinţa civilă nr. 6410 din 02.11.2011, pronunţată în dosarul nr. 1723/2/2011 de Curtea de Apel Bucureşti, Secţia a VIII-a Contencios Administrativ şl Fiscal, prin care se arată că 7.../în epoca respectivă era considerată ostilă regimului totalitar comunist şi intenţia de a părăsi teritoriul României, realitate dovedită şi prin faptul că, spre exemplu, Securitatea recruta informatori în acest scop. Pe cale de consecinţă, şi furnizarea unor informaţii de această natură. se referă la activităţi îndreptate împotriva regimului comunist".

În acelaşi sens este si jurisprudenta formată la nivelul înaltei Curţi de Casaţie si Justiţie, Secţia de Contencios Administrativ şi Fiscal, care a reţinut că fapta de a rămâne definitiv într-o altă ţară necomunistă reprezenta o atitudine potrivnică regimului totalitar comunist. Apreciază ca deosebit de relevantă Decizia nr. 4091 din 22.11.2018, pronunţată de instanţa supremă în dosarul nr. 4573/2/2015, prin care se arată că fapta de a rămâne definitiv într-o altă ţară necomunistă era percepută „/.../ în contextul anului 1985, când părăsirea definitivă a ţării era resimţită de regimul comunist ca un afront la adresa sa, ca o atitudine potrivnică şi refractară măreţelor realizări comuniste".

De altfel, pe baza informaţiilor furnizate cu solicitudine de către pârât, ofiţerul de legătură din cadrul fostei Securităţi, a dispus: „Se introduce materialul la documentarea sa. Se va urmări cunoaşterea sa si prin alţi colaboratori. Se va discuta cu elevul asupra relaţiilor sale cu persoane din străinătate" (dosarul nr. R 235255).

În legătură cu această primă condiţie, observă că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit. b), duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al securităţii, persoanelor care, prin denunţurile lor, nu au menajat interesele celor denunţaţi, deşi puteau, şi, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice.

Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunţurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunţat, şi, pe de altă parte, să excludă şi denunţurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică.

În consecinţă, dacă denunţarea unei conduite era potenţial nocivă pentru cel denunţat şi, în plus, un astfel de denunţ nu şi-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în faţa denunţării unei conduite potrivnice regimului comunist.

O interpretare contrară, restrictivă, care ar înţelege prin „atitudini potrivnice regimului' doar manifestarea explicită a dorinţei persoanei denunţate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunţat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale.

Pentru argumentele expuse, prima condiţie impusă de legiuitor în constatarea calităţii de colaborator, este asigurată.

II. *Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului.*

Şi această condiţie este asigurată, deoarece nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări precum cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări.

Pârâtul nu putea să cunoască în momentul redactării notelor informative dacă Securitatea avea şi ipoteza în care Securitatea nu ar fi cunoscut situaţia denunţată, rezultă că pârâtul nu a menajat interesele persoanelor denunţate, nu a avut o atitudine precaută şi nici de protejare a celor denunţaţi.

Prin urmare, nesocotind interesele celor denunţaţi, pârâtul a vizat îngrădirea dreptului la viată privată în privinţa acestora, atât timp cât a acceptat că persoanele denunţate puteau să facă obiectul unor investigaţii suplimentare ale Securităţii, ca rezultat al denunţurilor sale.

Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delaţiunile sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viată privată, a dreptului la liberă circulaţie) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

În plus, în cazul de faţă, condiţia vizării este depăşită, aflându-ne în prezenţa unei îngrădiri efective a drepturilor cetăţeneşti, având în vedere măsurile dispuse pe marginea informaţiilor transmise de pârât, consemnate la punctul I.

Mai mult, depăşirea acestei condiţii rezultă cu pregnanţă şi din faptul că, urmare a informaţiei transmise de pârât prin nota informativă din 05.05.1975 (dosarul nr. R 235255, f. 40), It. col. .... ofiţer de contrainformaţii militare la UM 02192 Constanţa, redactează nota din 19.08.1975 prin care acesta propune avizarea negativă a unei eventuale desemnări a acestuia ca ofiţer pe navele româneşti ce vor pleca în străinătate, respectiv J...I Se deţine material informativ furnizat de colaboratorul <Petrov>, din care rezultă că elevul D.C. ar fi dispus ca, în cazul în care ar reuşi să cunoască în străinătate o fată cu avere, să rămână acolo. Având în vedere aspectele raportate mai sus, propun a se aviza negativ" (dosarul nr. R 235255).

Este adevărat că pe acest document este consemnată o însemnare marginală la aproape doi ani de la înaintarea acestei propuneri de aviz negativ, şi anume: „Avizat pozitiv la 01.06.1977" (dosarul nr. R 235255), însă această consemnare, ce nu ţine seama de propunerea avansată, nu anihilează premisele acestei propuneri, având în vedere că aceasta este rezultatul supravegherii şi verificării informative a persoanei semnalate cu intenţii de evaziune de către domnul BĂSESCU Traian.

În drept au fost invocate dispoziţiile articolelor: art. 3, art. 2 lit. b), art. 5 alin. (1), art. 8 lit. a) şi art. 11 alin. (1) aleO.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. (1) şi art. 35 alin. (5) lit. a) din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispoziţiile art. 194 din noul Cod de procedură civilă.

Cererea este scutită de plata taxei judiciare de timbru.

La data de 03.06.2019, petentul .... în nume propriu şi în calitate de mandatar al intervenientului .... a depus la dosar **cerere de intervenţie accesorie, în favoarea reclamantului C.N.S.A.S., precum şi o cerere de intervenţie principală**, completată prin cererea depusă la dosar în data de 21.06.2019, solicitând admiterea în principiu a cererilor de intervenţie formulate în cauză, apreciind că justifică un interes personal şi direct pentru a interveni în acest proces.

Astfel, în ceea ce priveşte cererea de intervenţie accesorie, petentul a arătat că aceasta a fost formulată în vederea obţinerii unei hotărâri judecătoreşti prin care să se constate calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii, apreciind că informaţiile furnizate de acesta au fost de natură a încălca drepturile şi libertăţile fundamentale ale anumitor cetăţeni.

În ceea ce priveşte cererea de intervenţie principală, petentul a susţinut că interesul în formularea unei astfel de cereri derivă din faptul că, astfel cum s-a arătat şi în motivarea cererii, acţiunile întreprinse de către pârât au fost de natură a conduce la deposedarea sa şi a familiei sale de terenuri şi proprietăţi, în mod fraudulos. În raport de această împrejurare, susţine că, în opinia sa, în speţa de faţă, era necesar să fie introduşi în cauză, în calitate de părţi procesuale, iar nu să fie necesar să formuleze cereri de intervenţie.

În drept, a invocat dispoziţiile art. 62 alin. 2 şi art. 66 alin. 1 şi 2 din Codul de procedură civilă.

La data de 06.06.2019, petentul .... a depus la dosar **cerere de intervenţie accesorie, în favoarea reclamantului C.N.S.A.S.**, solicitând admiterea în principiu a cererii de intervenţie formulate în cauză.

Prin **întâmpinarea** depusă la dosar în data de 25.06.2019 (filele 181-183), reclamantul a invocat excepţia lipsei de interes a cererilor de intervenţie formulate de petenţii .... în nume propriu şi în calitate de mandatar al intervenientului .... precum şi cererea de intervenţie formulată de petentul .... şi respingerea acestora în consecinţă, având în vedere faptul că cererea de chemare în judecată formulată în prezenta cauză are ca obiect stabilirea calităţii de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului Băsescu Traian, în temeiul OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi commpletări prin Legea nr. 293/2008. În subsidiar, pe fondul cererilor, a arptat că se impune respingerea acestor cereri, având în vedere faptul că susţinerile intervenţilor accesoriu din cererile de intervenţie accesorie sunt străine de obiectul cauzei.

În ceea ce periveşte cererea de intervenţie în interes propriu, formulată de petentul .... în nume propriu şi în calitate de mandatar al intervenientului .... a susţinut faptul că, în raport de OUG nr. 24/2008, aceşti intervenienţi în interes propriu nu pot demonstra calitate procesuală în prezenta cauză, împrejurare faţă de care s impune respingerea acestei cereri.

În drept, reclamantul a invocat dispoziţiile art. 33, art. 61 şi urm. şi 205 din Codul de procedură civilă.

La data de 25.06.2019, respectiv 26.06.2019, petenta .... a depus la dosar **cerere de intervenţie accesorie, în favoarea reclamantului C.N.S.A.S.**, solicitând admiterea în principiu a cererii de intervenţie, cu motivarea faptului că, împotriva pârâtului Traian Băsescu a formulat o sesizare, pe care a adresat-o Parchetului Militar, aceasta vizând acţiunile de poliţie politică săvârşite de către pârât.

Prin **întâmpinarea** depusă la dosar în data de 28.06.2019 (filele 197-210), pârâtul Băsescu Traian, prin reprezentant convenţional, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca nefondată, sens în care a învederat următoarele aspecte de fapt şi de drept:

Premisele introducerii acestei acţiuni au luat naştere prin verificarea declanşată împotriva pârâtului în baza art.3 corob. cu art. 5 alin. 1 din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008.

Potrivit acestor reglementări, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii are obligaţia de a verifica, din oficiu, persoanele care au candidat (în speţa de faţă la funcţia pentru membru în Parlamentul European) sub aspectul existenţei calităţii de lucrător sau colaborator al Securităţii .

Astfel, la data de 06.05.2019 Direcția de Investigații din cadrul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității a întocmit o Notă de constatare în temeiul art.3, art.5 alin 1 și art.32 din OUG nr.24/2008, înregistrată sub nr. S/DI/I/800/06.05.2019.

În Preambulul Notei de constatare se menționează cele trei decizii și o adeverință eliberate de către Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, potrivit cărora Băsescu Traian nu a fost agent sau colaborator al securității.

Nota de constatare nr. S/DI/I/800/06.05.2019 întocmită de CNSAS cuprinde documente care, în opinia reclamantului ar descrie relația pârâtului cu Securitatea, însă acestea nu sunt de natură a îndeplini cerințele strict prevăzute de lege, în sensul de a denunța activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și de a viza îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Mai mult decât atât, în mod tendențios, în cuprinsul Notei de constatare au fost inserate „documente care descriu relația pârâtului cu securitatea,, dar care, în realitate, reprezintă note informative ce nu prezintă relevanță în prezenta cauză, întrucât datează din perioada 1988-1989.

După cum rezultă din însuși conținutul acelor Note informative întocmite de ofițerii Securității, pârâtul era reprezentant al IEFM Navrom Constanța în portul Anvers, calitate care nu se încadrează în noțiunea de colaborator al Securității, astfel cum este ea definită de art.2 lit b teza I din OUG nr.24/2008.

Deși reclamantul nu apreciază că activitatea desfășurată în perioada 1988-1989 de către pârât în calitate de reprezentant al IEFM Navrom Constanța în portul Anvers, s-ar putea circumscrie activității unui colaborator al Securității în sensul prevăzut de OUG 24/2000, cu toate acestea o amintește, din dorința de a crea o confuzie și a induce o stare de incertitudine, menită să suplinească lipsa de fundament juridic a cererii de chemare în judecată.

Astfel, în Nota olografă și nesemnată datată 06.07.1988, înregistrată de ofițer în antet cu numele Traian B, sunt consemnate informații legate de firma .... și despre monopolul acesteia în privința aprovizionării navelor românești cu piese de schimb, monitoare santină, separatoare, alimente, țigări, băuturi și altele.

De asemenea, este amintită o întâlnire cu proprietarul firmei .... - domnul ..... prilej cu care autorului notei i-a fost oferită suma de 30.000 BFR, pe care a refuzat- o.

Nota informativă datată 25.09.1989, a fost dactilografiată și înregistrată cu numele Traian și conține referiri la deschiderea liniei regulate de containere pe relația Rotterdam-Felixtowe - Anvers - Piraeus-Salonic-Constanța. Sunt menționate activitățile întreprinse pentru a se asigura fluxul de marfă necesar al liniei, după cum urmează: poziționarea în flux continuu a unui număr suficient de containere Navrom în porturile Rotterdam, Felixstowe și Anvers; instruirea agenților din cele trei porturi în sensul de a acționa zilnic pe piață și de a oferi serviciile liniei Navrom tuturor potențialilor expoertatori.

Rezumând, conținutul acestei note avea menirea de a exemplifica numeric, rezultate obținute din activitatea derulată de linia regulată nou înființată.

Concluzionând, pârâtul a apreciat că este nelegală reverificarea calității de colaborator al Securității în baza unor documente (probe) care nu prezintă un caracter de noutate, acestea făcând obiectul unei analize din partea CNSAS cu prilejul emiterii anterioare a celor trei decizii de necolaborare si a adeverinței care atesta același fapt.

Interferența pârâtului cu ofițerii fostei Securități în perioada anilor 1988-1989 nu poate fi tăgăduită, însă era una obligatorie, ce nu poate fi asimilată cu aceea atribuită unui colaborator în sensul legii, având în vedere natura specifică a activității pe care pârâtul o presta la Anvers și care presupunea o supraveghere vigilentă și amănunțită de către organele statului.

Prin Decizia nr. 899 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 604 din 26 august 2010, Curtea Constituțională a României a constatat că, din analiza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008, și anume a art. 11 alin. (1)-(3), acestea permit instanței de contencios administrativ ca, în cadrul acțiunii în constatare cu care a fost sesizată, să procedeze la cenzurarea "Notei de constatare" și să uzeze de toate mijloacele procedurale în cadrul procesului, pentru stabilirea adevărului.

Așadar, într-o acțiune în constatare a calității de colaborator, promovată de Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, pârâtul nu trebuie să își demonstreze propria nevinovăție, revenind instanței de judecată obligația de a administra tot probatoriul pe baza căruia să pronunțe soluția.

Definitorii în privința relevanței și pertinenței notelor întocmite de ofițerii de Securitate ca urmare a analizării informărilor efectuate de către pârât la autoritățile portuare din România în virtutea calității oficiale pe care acesta din urmă o avea la Anvers, sunt considerentele Curții Constituționale a României regăsite în cuprinsul Deciziei nr. 672 din 26 iunie 2012.

Astfel, Curtea a arătat că ținând cont de specificul contextului politico-istoric în care au fost consemnate, relatările verbale pot fi caracterizate prin subiectivism, arbitrariu și uneori simulare, iar acestea pot genera un conținut vag, neclar, incert, neverosimil, fictiv și inutil1.

Apreciind cu privire la probatoriul pe care se sprijină cererile formulate de către Consiliu, Curtea mai constată că în situația în care instanța judecătorească își formează convingerea exclusiv prin aprecierea unor asemenea documente, există riscul ca orice îndoială să poată fi interpretată împotriva persoanei verificate, iar aparența să fie considerată relevantă.

Pârâtul a menționat că O.U.G. nr. 24/2008 a urmărit permiterea accesului opiniei publice la informațiile referitoare la colaborarea cu fosta securitate a persoanelor enumerate de către art. 2, instituind o procedură prin care se poate stabili dacă acestea au desfășurat activități ce au contribuit la instaurarea și menținerea puterii totalitare comuniste, precum și la suprimarea sau îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

De altfel, preambulul Ordonanței de urgență nr. 24/2008 stabilește că scopul social în adoptarea acestui act normativ a fost cunoașterea istoriei recente și a constituit o prioritate pentru societatea românească, astfel că administrarea și valorificarea istorică a arhivelor fostei Securități, care cuprind documente relevante cu privire la acțiunile întreprinse împotriva regimului totalitar comunist, precum și cu privire la reprimarea acestor acțiuni, sunt necesare într-o Românie europeană.

Nu trebuie neglijată, însă, latura subiectivă a persoanei supuse analizei, astfel cum este ea redată în conținutul articolului 2 al Ordonanței, în sensul că informațiile furnizate, trebuia să fie apte de a prefigura în conștiința celui care le furniza, că scopul final urmărit era acela de îngrădi drepturi și libertăți fundamentale.

În măsura în care legiuitorul ar fi dorit ca stabilirea calității de colaborator al securității să se facă exclusiv în baza semnării unui angajament, ori doar prin furnizarea unor informații, fără a impune cerința esențială ca subiectul/persoana cercetată să fi urmărit prin acțiunile sale îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, ar fi reglementat acest aspect ca atare.

Relevant este și faptul că informațiile regăsite în cele două note (nr.0020/3990 și nr 0023/3990) nu au atras în niciun fel îngrădirea vreunui drept fundamental al persoanelor despre care s-au făcut relatări.

Chiar reclamantul recunoaște acest aspect atunci când amintește despre nota din 19.08.197 întocmită de către lt col .... ofițer de contrainformații militare la UM 02192 Constanța care, deși a propus avizarea negativă a desemnării elevului DC ca ofițer pe navele românești ce vor pleca în străinătate, recomandarea i-a fost ignorată.

În aceste condiții, la data de 01.06.1977 se menționează pe nota din data de 19.08.1975, întocmită de lt col .... că elevul DC a fost avizat pozitiv, astfel că nu s-au produs consecințe negative în sensul îngrădirii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Constatarea calității de colaborator al Securității trebuie să fie rezultatul unei analize minuțioase din partea instanței asupra întregului material depus de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și nu poate fi stabilită numai pe baza "relatărilor consemnate de lucrătorii Securității".

În opinia Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității se poate pune semnul egalității între calitatea de colaborator al Securității și simpla participare la activitatea fostelor servicii de informații, fără a stabili vreo formă de vinovăție, în virtutea unei obligații ce decurgea din calitatea de militar pe care o avea pârâtul la acea vreme.

Prin Decretul nr.502 din 29 august 1973 emis de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România a fost înființat Institutul de Marină Mircea cel Bătrân, cu sediul în municipiul Constanța, subordonat Ministerului Apărării Naționale.

Institutul a fost înființat prin comasarea Scolii militare de ofițeri activi de marină Mircea cel Bătrân subordonată Ministerului Apărării Naționale cu Institutul de Marină, subordonat Ministerului Educației și învățământului. În acest sens, pârâtul a învederat faptul că noua instituție era una militară de învățământ superior ethnic de specialitate.

Calitatea probelor trebuie, de asemenea, luată în considerare, inclusiv în situația în care circumstanțele în care au fost obținute creează îndoieli privind credibilitatea sau acuratețea lor4.

Astfel, ori de câte ori instanța este chemată să se pronunțe în legătură cu constatarea existenței calității de colaborator al Securității, analiza care se impune a fi făcută trebuie să plece de la verificarea obiectivă a veridicității actelor și faptelor care au avut loc în trecut, într-un anumit context politic și istoric al țării5, urmată de stabilirea condițiilor specifice în care anumite activități s-au desfășurat (de exemplu cele militare, care impuneau rigori și obligații), presiunea la care ar fi putut fi supuși cei reclamați în prezent a fi fost colaboratori,

Or, în prezenta cauză, lipsește elementul primordial de existența căruia depinde stabilirirea calității de colaborator al Securității, respectiv angajamentul de colaborare semnat de pârât.

Pe de altă parte, astfel cum reiese din notele întocmite de ofițerii de Securitate, inclusiv din nota de constatare depusă de reclamantul CNSAS rezultă că atât pârâtul cât și ceilalți colegi ai acestuia din cadrul Institutului de Marină Mircea cel Bătrân erau chestionați în mod regulat în legătură cu discuțiile care se purtau în mediul lor, fiind deseori confruntați unii cu ceilalți ori obligați să confirme informații pe care ofițerii de Securitate le dețineau deja.

Nu există temei pentru a se reține că pârâtul a furnizat de bunăvoie informații referitoare la anumite persoane, în perioada în care s-a aflat la Institutul de Marină Mircea cel Bătrân, în condițiile în care din notele întocmite de ofițerii de Securitate rezultă că alte persoane fuseseră anterior chestionate și oferiseră informații în legătură cu cele două persoane.

Existența unei constrângeri și a unei presiuni psihologice exercitate de către ofițerii de Securitate asupra studenților din cadrul Institutului de Marină Mircea cel Bătrân își avea izvorul în obligațiile de natură militară pe care aceștia le aveau.

Articolul 2 din Regulamentul disciplinei militare aprobat prin Ordin General al Ministrului Apărării Naționale al Republicii Socialiste România definește disciplina militară ca fiind o subordonare completă ce se bazează pe recunoașterea conștientă, de către fiecare militar, a necesității îndeplinirii îndatoririlor sale militare.

Articolul 3 al aceluiași act normative prevede, printre obligațiile stabilite în sarcina fiecărui militar următoarele: să respecte cu strictețe prevederile legale și jurământul militar și să execute, întocmai și la timp, prevederile regulamentelor și instrucțiunilor militare, precum și ordinele și dispozițiile primite; să păstreze cu strictețe secretul; să fie cinstit, sincer și drept.

Prevederile legale mai sus amintite se coroborează cu cele cuprinse în articolele 35 și 73 lit c, g și h din Legea nr.14 din 28 decembrie 1972 privind organizarea apărării naționale a Republicii Socialiste România: art 35 : Militarii depun jurământul militar de credință poporului și patriei... Jur să respect legile țării, să execut întocmai ordinele comandantului suprem; cerințele regulamentelor militare și ordinele comandanților și șefilor mei, atât în timp de pace, cât și în timp de război; art. 73: Persoanele supuse obligațiilor militare au următoarele îndatoriri: să respecte întocmai legile țării și jurământul militar, să cunoască temenic și să îndeplinească în mod conștiincios cerințele regulamentelor militare, ordinele comandanților și șefilor o G) să fie cinstiți, drepți, sinceri și disciplinați, să păstreze cu strictețe secretul de stat și de serviciu.

Două sunt documentele cu privire la care reclamantul afirmă că ar fi relevante în vederea stabilirii calității de colaborator al pârâtului cu fosta Securitate, respectiv: 1) nota informativă 0020/3990 datată 05.05.1975, în cuprinsul căreia se menționează că numitul BI nu este dispus să se căsătorească decât foarte târziu și cu o fată care să aibă situație material bună. În vara anului 1973 și a anului 1974 a avut relații cu femei de cetățenie cehă, dar nu știu dacă

în momentul de faţă mai întreţine aceste relaţii; 2) Nota informativă nr.0023/3990 datată 05.05.1975 al cărei conţinut relevant, în opinia reclamantului, este următorul : ...din discuţiile purtate cu verişoara lui, V., de profesie învăţătoare, am înţeles că DC ar fi dispus, în cazul în care ar reuşi să cunoască în străinătate o fată cu avere, să rămână acolo.

Informaţia oferită în legătură cu intenţia numitului DC din cadrul Institutului de Marină Mircea cel Bătrân de a rămâne în străinătate, se circumscrie obligaţiilor care îi reveneau în sarcină oricărui student din cadrul acestei structuri militare , întrucât părăsirea ţării nu se putea face decât la bordul unei nave aflate sub pavilion românesc.

Or, această acţiune reprezenta infracţiune potrivit art.111 din Decretul nr.443/ 20 noiembrie 1972 privind navigaţia civilă : părăsirea postului sau navei, fără aprobare, de către un membru al echipajului ori de către pilot în timpul efectuării serviciului prevăzut în art. 83 şi 84…se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

Activitatea de părăsire a postului sau a navei a continuat să constituie infracţiune şi după căderea regimului comunist, astfel că articolul 7 alin. 1 şi 2 din Legea nr. 191 din 13 mai 2003 privind infracţiunile la regimul transportului naval stipulează următoarele: alin 1 : părăsirea postului sau a navei fără aprobare, de către un membru al echipajului ori de către pilot în timpul efectuării serviciului.... Se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani; alin 2: dacă fapta prevăzută la alin 1 este săvârşită de comandant sau de înlocuitorul acestuia, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Prin art.131 din Titlul II al Legii nr. 187/24 octombrie 2012 pedepsele pentru infracţiunea mai sus amintită s-au agravat, astfel că dacă faptele au avut ca urmare un accident de navigaţie ce a produs consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi.

Aşa fiind, prin raportare la mediul militarizat în care îşi desfăşura activitatea pârâtul în cadrul Institutului de Marină Mircea cel Bătrân, informaţiile cuprinse în cele două note nu pot îndeplini cerinţele legale privind îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, câtă vreme exista o obligaţie, astfel cum am arătat în dispoziţiile legale mai sus redate, de a comunica şi dezvălui orice activitate de natură a periclita siguranţa transportului maritim civil.

Or părăsirea navei reprezenta, în sine, o faptă prevăzută de legea penală, menţinându-şi acest caracter şi în prezent.

Având în vedere impunerea unor restricţii de circulaţie în afara graniţelor ţării de către regimul comunist, rezultă, cu certitudine, că numitul D.C. nu ar fi putut rămâne în străinătate decât dacă s-ar fi aflat la bordul unei nave maritime.

Însă orice părăsire a navei pe care numitul DC îşi efectua serviciul, echivala cu săvârşirea unei infracţiuni la regimul siguranţei navigaţiei civile, astfel că prevenirea unc asemenea urmări era necesară şi obligatorie.

Lipsa de la bord a oricărei persoane care face parte din personalul minim de siguranţă a navigaţiei va duce la oprirea navei din navigaţie, potrivit reglementărilor legale la acel moment şi în prezent.

• Precizări în legătură cu Nota informativă 0020/3990 datată 05.05.1975, în cuprinsul căreia se menţionează că numitul Bl nu este dispus să se căsătorească decât foarte târziu şi cu o fată care să aibă situaţie material bună. în vara anului 1973 si a anului 1974 a avut relaţii cu femei de cetăţenie cehă, dar nu ştiu dacă în momentul de faţă mai întreţine aceste relaţii.

• Contextul istoric şi relaţia României cu Cehoslovacia

La data de 21 august 1968 Uniunea Sovietică, RDG, Polonia, Ungaria şi Bulgaria au invadat Cehoslovacia. România socialistă, condusă de Nicolae Ceauşescu, nu a participat la ocupaţie, deoarece preşedintele încerca o apropiere de această ţară şi de Iugoslavia.

Mai mult decât atât, între 15-17 august 1968 liderul de la Bucureşti face o vizită la Praga, chiar cu câteva zile înainte de ocupare şi semnează Tratatul de Prietenie.

Pătrunderea trupelor celor cinci ţări socialiste în Cehoslovacia constituie o mare greşeală şi o primejdie gravă pentru pacea în Europa, pentru soarta socialismului în lume. (...) spunea Nicolae Ceauşescu.

Cehoslovacia, alături de România, Uniunea Sovietică, Bulgaria, Germania, Ungaria, Polonia făcea parte din aşa numitul bloc sovietic, sau blocul de est.

Relațiile româno-cehe au fost întotdeauna foarte bune și fundamentate pe legătura tradițională de prietenie și solidaritate între cele două popoare și o bună cooperare în plan bilateral și multilateral, chiar și în perioada regimului comunist.

Ignorând realitatea istorică, reclamantul descrie relatarea privind relații cu femei de cetățenie cehă a numitului B.I. din Nota informativă nr.0020/3990 ca fiind de natură a determina o atitudine potrivnică a regimului comunist împotriva celui acuzat.

Nu se poate afirma că cetățenii proveniți din Cehoslovacia reprezentau un pericol pentru statul român totalitar, câtă vreme ambele țări se aflau sub același regim comunist, aplicând aceleași tratamente și restricții/interdicții.

Mai mult decât atât, în taberele de tineret de la Năvodari statul roman invita elevi și studenți cehoslovaci, iar în acea perioadă întreg litoralul românesc abunda de cetățeni proveniți din Cehoslovacia, întrucât legarea unor relații de prietenie între cele două popoare era acceptată de către regimul comunist român.

Jurisprudența amintită de reclamant ca fiind relevantă, nu se aplică în prezenta cauză, întrucât cehoslovacii nu erau asimilați acelor cetățeni străini care ar fi putut pericilita regimul totalitar comunist.

A admite contrariul, ar însemna să considerăm că inclusiv relațiile cu cetățeni din Uniunea Sovietică, Bulgaria, Ungaria, Polonia, ar fi putut fi considerate o amenințare la adresa statului, ceea ce ar contraveni principiilor doctrinare comune ale regimurilor politice comuniste.

În drept, pârâtul a invocat dispozițiile art. 205 din Codul de procedură civilă.

La data de 02.07.2019, pârâtul Băsescu Traian a depus la dosar **cerere completatoare la întâmpinare/însemnări personale** (filele 239-277, pentru exprimarea poziției personale a pârâtului fiind utilizată culoarea roșie), prin care a răspuns punctual aspectelor învederate de reclamant în cuprinsul cererii de chemare în judecată, dezvoltând totodată apărările formulate prin întâmpinare, arătând, în esență, printre altele, următoarele: - în anul întâi de facultate, s-a întâlnit, în două rânduri (înainte de a pleca în vacanța de iarnă și în primăvara anului 1973), cu un domn în civil „care s-a recomandat a fi căpitan de Securitate și responsabil de Institutul de Marină", prima întâlnire, foarte lungă, având loc într-o cameră a căminului studențesc, principala temă a discuției fiind despre pârât și familia sa; - începând cu anul doi de facultate, Institutul de Marină, în baza Decretului nr.503 din 29 august 1973, devine „instituție militară de învățământ superior tehnic de specialitate", iar statutul foștilor studenți civili devenea statut de militar, supus obligațiilor generate de depunerea jurământului militare, de legile și regulamentele militare; - în primăvara anului 1974, prin comandantul de companie, a fost chemat, în calitate de încheietor de companie cu grad de elev caporal, la șeful contrainformațiilor militare pe Institutul de Marină, lt.col. .... care i-a înmânat un set de formulare privind „date personale foarte amănunțite despre familie și apropiați", care trebuiau completate până a doua zi de toți elevii companiei „în vederea obținerii unui aviz colectiv pentru ambarcarea pe Nava Școală Mircea ..."; - la data de 05.05.1975, ofițerul de serviciu pe Institutul de Marină l-a anunțat pe pârât să se prezinte „la Cabinetul de Artilerie pentru a mă întâlni cu lt.col. .... șeful contrainformațiilor militare pe Institutul de Marină", context în care, acesta din urmă, după „o mică introducere de legislație militară", a început să-i „pună întrebări despre B.I. și despre C.D.", iar răspunsurile la întrebări s-au materializat în cele două note, pârâtul precizând totodată, pe de o parte, că **„discuția nu a avut un ton de ostilitate, iar întrebările puse de lt.col. ...... nu vădeau ostilitate nici față de mine și nici față de B.I. și C.D."**, iar, pe de altă parte, că **„întrebările au avut numeroase reveniri legate de atitudinea față de regim, de dorința de a naviga, de relații cu străinii, de comportamentul social mai ales în învoiri unde de regulă, în grupuri mai mici sau mai mari mergeam la diverse restaurante din Constanța sau, vara, în Mamaia și nu în ultimul rând despre relațiile cu familia"**; - prin nota din 05.05.1975 **nu a menționat „intenția de a pleca în străinătate" a lui C.D.**, pârâtul afirmând, în mod repetat, caracterul nereal al acestei susțineri din acțiune, **ci faptul că acesta „ar fi dispus, în cazul în care ar reuși să cunoască în străinătate o fată cu avere, *să rămână acolo*"**, pârâtul invocând că formularea ar viza rămânerea într-un port de la bordul navei, practic „fiind vorba despre

posibilitatea de a părăsi nava în calitate de ofiţer, ceea ce conform Art.111 din Decretul 443 din 1972 privind navigaţia civilă se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la doi ani sau cu amendă"; - cu privire la B.I., nota se referă la „relaţii cu femei de cetăţenie cehă", în timp ce reclamantul utilizează formula „relaţii cu cetăţeni străini", pârâtul susţinând că în scop de dezinformare, pe motiv că este ştiut „că în anii 1973 1974 relaţiile Romăno-Cehoslovace erau excelente şi Statul Român alocase un mare număr de locuri studenţilor cehi în tabăra de la Năvodari", astfel că „tinerii studenţi cehi nu puteau fi încadraţi la categoria străini periculoşi cu care românii nu trebuia să intre în legătură"; - referitor la perioada contemporană şi ulterioară lunii martie 1988, când a fost numit reprezentant al I.E.F.M. <Navrom> Constanţa în portul Anvers, relaţiile cu Securitatea au fost în virtutea reglementărilor, întrucât, *în anii comunismului totalitar, cei care plecau în misiuni în străinătate, mai ales „pe termen lung, erau obligaţi ca înainte de plecare să se prezinte la Securitate pentru un instructaj legat de specificul deplasării*, iar pe parcursul înddeplinirii misiunii, dacă erau chemaţi trebuia să se prezinte la Securitate", pârâtul relatând că „înainte de plecare la Antwerpen în cadrul instructajului mi s-a prezentat modul cum < imperialiştii duşmănoşi > l-au compromis pe ambasadorul României la Londra (băgând în geanta soţiei acestuia nişte bunuri pe care nu le-a pus în coşul de cumpărături, după care au oprit-o în faţa magazinului şi i-au controlat geanta în prezenţa poliţiei şi a presei)".

În drept, pârâtul a invocat art.3, art.2 lit.b), art.5 alin.(l), art.8 lit.a) şi art.ll alin.(l) ale O.U.G. nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art.31 alin.{l) şi art.35 alin. (5) lit.a) din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr.2/2008, precum şi dispoziţiile art. 194 din noul Cod de procedură civilă.

Prin **răspunsul la întâmpinare** formulat în data de 19.07.2019.2019, reclamantul a solicitat înlăturarea apărărilor formulate de către pârât prin întâmpinare, iar, în rest, a reluat o parte din argumentele expuse pe larg în cuprinsul cererii de chemare în judecată.

În drept, reclamantul a invocat dispoziţiile art. 201 alin. 2 din Codul de procedură civilă.

***La termenul de judecată din data de 05.09.2019*, prin încheiere**, Curtea, în temeiul dispoziţiilor art. 64 alin. 2 din Codul de procedură civilă şi având în vedere argumentele expuse atât în cuprinsul cererilor, cât şi în şedinţă publică, **a respins ca inadmisibile în principiu atât cererea de intervenţie accesorie, cât şi cererea de intervenţie principală formulate de petenţii** .... cu motivarea acolo arătată.

Prin aceeaşi încheiere, Curtea **a respins ca inadmisibilă în principiu cererea de intervenţie formulate de către petenta** .... având în vedere atât conţinutul acestei cereri, cât şi motivele invocate în şedinţă publică, constată că petenta nu a demonstrat existenţa unui interes propriu pentru a participa la judecata prezentei cereri care are ca obiect constatarea calităţii de colaborator în raport de anumite pretinse fapte din cuprinsul cererii de chemare în judecată.

Tot prin încheierea din data de 05.09.2019, Curtea, în conformitate cu dispoziţiile art. 61 şi urm. din Codul de procedură civilă, verificând **cererea de intervenţie formulată de petentul** .... inclusiv completările depuse la dosar de către acesta, a constatat că petentul nu a invocat aspecte care să se afle în legătură cu obiectul prezentei cauze şi cu pretinsele fapte menţionate în cuprinsul cererii de chemare în judecată. În concluzie, nu a demonstrat un interes propriu în participarea la judecata prezentei cauzei, astfel încât **a respins şi această cerere de intervenţie ca fiind inadmisibilă în principiu**.

Curtea, faţă de dispoziţiile art.255 şi 258 noul Cod de procedură civilă (NCPC), **a încuviinţat la solicitarea părţilor administrarea probei cu înscrisurile ataşate la dosar în condiţiile art.254 alin.1 NCPC**, apreciind proba a fi admisibilă potrivit legii şi de natură a duce la soluţionarea cauzei. Totodată, în condiţiile art.351 şi urm., s-a administrat proba cu interogatoriul pârâtului.

După închiderea dezbaterilor şi rămânerea în pronunţare, pe lângă concluziile scrise, reclamantul C.N.S.A.S. a depus la dosar, în mod nelegal, mai multe înscrisuri, cu încălcarea

prevederii din art.394 alin.3 NCPC, care însă, în conformitate cu această normă, nu vor fi luate în seamă la soluţionarea cauzei, cu menţiunea că actele normative ori textele publicate în Monitorul Oficial al României (sau într-o altă modalitate prevăzută de lege, precum în fostul Buletin Oficial) sunt cunoscute şi luate în considerare/aplicate de instanţă în temeiul legii (iar nu în baza depunerii de către reclamant), respectiv al art.252 NCPC.

Curtea de Apel Bucureşti s-a constatat legal sesizată şi competentă material să soluţioneze prezenta cauză, date fiind prevederile art. 96 noul Cod de procedură civilă, precum şi ale OUG nr. 24/2008.

Examinând actele şi lucrările cauzei, Curtea apreciază cererea formulată ca fiind întemeiată, pentru următoarele considerente:

Mai întâi, Curtea consideră necesar a efectua câteva **aprecieri cu caracter general**, de natură să pună în lumină raţiunea adoptării legislaţiei privind accesul la propriu dosar şi deconspirarea Securităţii, precum şi consecinţele hotărârilor judecătoreşti pronunţate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securităţii statului, parte a poliţiei politice, o permanentă teroare împotriva cetăţenilor ţării, drepturilor şi libertăţilor lor fundamentale".

Din analiza preambulului şi a prevederilor OUG 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, rezultă, fără echivoc, că **raţiunea adoptării** acestui act normativ derivă **din necesitatea *cunoaşterii*** de către membrii unei societăţi postcomuniste a fostului regim totalitar, ***depăşirii*** nivelului organizatoric, intelectual şi moral impus de un sistem caracterizat prin structuri şi moduri de gândire inadecvate, ***respectării*** drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, ***creării*** unei culturi politico-juridice autentice şi la standarde rezonabile, precum şi a unei societăţi civilizate, ***verificării*** a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru sau după caz, ocupă demnităţi ori funcţii publice (aflându-se în situaţii de a fi garanţii Constituţiei ori ai intereselor legitime ale cetăţenilor europeni, precum şi ai democraţiei) sau deţin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv şi neinstituind, per se, o responsabilitate penală a celor în privinţa cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securităţii. Totodată, reglementarea în discuţie contribuie la o mai bună înţelegere a prezentului şi la o proiectare adecvată a viitorului societăţii româneşti.

În esenţă, sub aspectul care interesează în cauză, OUG 24/2008, aprobată cu modificări prin Lg.293/2008, urmăreşte scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care fie au contribuit la instrumentarea vreunui dosar întocmit de Securitate, fie au efectuat activităţile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea III-a, şi implicit punerea la dispoziţia mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.NSAS, în temeiul art.12 alin.1 din ordonanţa de urgenţă, a celor care ocupă demnităţile sau funcţiile enumerate în art.3, precum şi a celor care îşi manifestă intenţia de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnităţi sau funcţii publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecinţe de ordin moral în privinţa celor care au încălcat drepturile şi libertăţile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanţei judecătoreşti învestită cu soluţionarea unei acţiuni în constatarea calităţii de lucrător sau după caz, colaborator al Securităţii, nu este acela de a stabili vinovăţii sau de a le comensura, de a aplica pedepse şi de a le individualiza, instanţa nerealizând o justiţie retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului CNSAS şi eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condiţiilor prevăzute de lege pentru existenţa calităţii în discuţie, raţiunea legii şi rolul instanţei fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluţia Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât şi prin jurisprudenţa CEDO, ca expresie a celor mai înalte idei despre justiţie şi echitate (a se vedea

hotărârea de Mare Cameră pronunţată la data de 16.03.2006 în cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

Pe fondul cauzei, din examinarea actelor şi lucrărilor dosarului, Curtea reţine că pârâtul Băsescu Traian era la datele iniţierii verificărilor şi promovării acţiunii, candidat la funcţia de membru în Parlamentul European, calitate în raport de care, conform prevederilor art. 3 coroborat cu art. 5 alin. 1 din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (CNSAS) a efectuat verificări din oficiu, sub aspectul constatării calităţii de lucrător sau colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

Aşa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/800/06.05.2019, precum şi din înscrisurile ataşate la dosar, pârâtul Băsescu Traian, începând cu toamna anului 1972, a urmat cursurile Institutului de Marină Civlă Constanţa, obiectiv supravegheat pe linie de securitate de Secţia Port a Inspectoratului Judeţean de Securitate Constanţa.

Reclamantul arată prin acţiune, iar pârâtul Băsescu Traian a recunoscut prin completarea la întâmpinare (prin care se efectuează o analiză a tuturor susţinerilor din acţiune), semnată personal, că în anul 1972 a fost contactat de un ofiţer de Securitate, respectiv căpitanul .... pârâtul menţionând că principala temă a discuţiei a fost despre el şi familia sa, „despre tata care era colonel de armată", amintind şi că a fost întrebat dacă practică un anumit joc de noroc.

Prin acţiune se susţine că documentele identificate atestă că pârâtul Băsescu Traian, „începând din acelaşi an, a fost folosit în calitate de sursă, cu numele conspirativ < Petrov >, de cpt. .... prin legătură directă sau prin intermediul rezidentului < Laurenţiu >".

Sub acest aspect, Curtea observă că în cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/800/06.05.2019 se menţionează mai multe înscrisuri aferente perioadei anilor 1972-1973, printre care trei note informative semnate cu numele conspirativ „Petrov", două întocmite la 07.12.1972 şi una la 26.02.1973, dar şi note ale rezidentului „Laurenţiu" şi ale ofiţerului contrainformaţii cu privire la sursa „Petrov", întocmite pe note informative (în legătură cu care nu se face menţiunea „copie dactilo") redactate de alte surse, însă, în mod surprinzător, nici una din aceste note informative nu se regăseşte între înscrisurile propuse de reclamant pentru dovedirea acţiunii şi anexate acesteia.

Prin completarea la întâmpinare, deşi în cuprinsul ei se exprimă o poziţie clară cu privire la cvasitotalitatea afirmaţiilor din acţiune, pârâtul, în mod excepţional, evită să expună un punct de vedere tranşant cu privire la folosirea sa în calitate de sursă începând cu anul 1972, cu numele conspirativ „ Petrov", menţionând doar că nu ştie cine este rezidentul „Laurenţiu" şi că nu l-a căutat niciodată pe căpitanul ....

În schimb, în faţa instanţei, după ce părţile, în condiţiile art.254 Cod procedură civilă, îşi expuseseră poziţia definitivă cu privire la probele propuse a fi administrate în cauză, pârâtul Băsescu Traian a susţinut că abia la semnarea celor două note (din 1975) a aflat că a primit un nume conspirativ, fiindu-i cerut, de către lt.col. .... ofiţer de contrainformaţii militare, să semneze aceste note cu numele Petrov.

Având în vedere poziţia părţilor şi nedepunerea la dosar a pretinselor documente care ar atesta că pârâtul Băsescu Traian a fost folosit în calitate de sursă, cu numele conspirativ „Petrov", începând cu anul 1972, Curtea constată că această afirmaţie a reclamantului nu este dovedită în cauză. Or, *idem est non esse et non probari.*

În cauză este necontestat că la 29.08.1973, Institutul de Marină Coonstanţa a fost unificat cu Şcoala Militară de Ofiţeri Activi de Marină, formându-se, în structura Ministerului Apărării Naţionale, Institutul de Marină „Mircea cel Bătrând" (UM 02192 Constanţa), obiectiv supravegheat pe linie de Securitate de ofiţerii de contrainformaţii militare ai Serviciului CI al Comandamentului Marinei Militare (UM 02150 Mangalia), din structura Direcţiei a-IV–a a Securităţii.

Urmare acestei reorganizări a instituţiei de învăţământ superior, Curtea reţine că statutul foştilor studenţi civili devenea, după cum corect arată şi pârâtul, statut de student/elev

militar, supus obligaţiilor generate de depunerea jurământului militar, de legile şi regulamentele militare.

În acest context, începând cu data de 29.11.1973, potrivit probelor administrate în cauză, dosarul personal al pârâtului Băsescu Traian apare ca fiind înregistrat în evidenţele Serviciului CI al Comandamentului Marinei Militare (UM 02150 Mangalia), cu numărul 3990.

În esenţă, reclamantul C.N.S.A.S. solicită în cauză constatarea calităţii de colaborator al Securtiăţii în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Băsescu Traian, prin raportare la conţinutul a două note informative, datate în 05.05.1975, identificate în dosarele nr. R 196766 (filele 39-40 dosar instanţă, vol. I, nota informativă având nr. 0020/3990) şi nr. R 235255 (filele 44-45 dosar instanţă, vol. I, nota informativă având nr. 0023/3990).

Art.2 lit.b din OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări prin legea nr.293/2008, defineşte colaboratorul Securităţii ca fiind „persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului".

Din analiza acestor prevederi, efectuată în concordanţă cu Decizia Curţii Constituţionale nr.672/2012, rezultă, fără echivoc, că unei persoane îi este constatată calitatea de colaborator al Securităţii dacă îndeplineşte, în mod cumulativ, următoarele trei condiţii: 1) – să furnizeze informaţii, precum note şi rapoarte scrise, către lucrătorii Securităţii; 2) – prin acele informaţii să se denunţe activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist; 3) – furnizarea informaţiilor să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Totodată, interpretările gramaticală, logico-sistematică şi teleologică ale prevederilor art.2, lit.b din OUG nr.24/2008, conduc la concluzia certă că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor Securităţii, ca activitatea acesteia să fi adus efectiv atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi şi libertăţi şi să fi fost de natură, aptă să le aducă atingere.

În speţă, *prima condiţie* este evident îndeplinită, pârâtul Băsescu Traian recunoscând că a furnizat ofiţerului de contrainformaţii militare la UM 02192 Constanţa, respectiv lt. col. .... cele două note informative, datate în 05.05.1975, identificate în dosarele nr. R 196766 (nota informativă având nr. 0020/3990) şi nr. R 235255 (nota informativă având nr. 0023/3990), expuse în cuprinsul cererii introductive.

Pârâtul Băsescu Traian a susţinut în faţa instanţei de judecată că nu a cunoscut că organele de Contrainformaţii Militare făceau parte din structura fostei Securităţi, respectiv Direcţia a-IV-a a Securităţii.

Curtea apreciază că, în mod rezonabil, această apărare nu poate fi primită, deoarece, în primul rând, faptul că Serviciile de contrainformaţii făceau parte din structura Securităţii era prevăzut expres într-un act normativ publicat în Buletinul Oficial, iar pârâtul a arătat în faţa instanţei că a urmat cursuri de legislaţie la Institutul de Marină, astfel că nu este plauzibil că el s-a aflat în eroare sub acest aspect.

Mai precis, Curtea are în vedere că în Decretul Consiliului de Stat nr.130/1972 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Ministerului de Interne (act normativ în vigoare de la 19 aprilie 1972 până la 07 aprilie 1978, fiind abrogat şi înlocuit prin Decretul nr. 121/1978), republicat în Buletinul Oficial nr. 113 din 26 iulie 1973, respectiv în art.4, punctul I, denumit „Atribuţii cu privire la organele de Securitate, se arată, la litera b), că organele de Securitate **„organizezază şi desfăşoară activitatea de contrainformaţii militare**, în scopul prevenirii, descoperirii şi lichidării acţiunilor serviciilor de spionaj străine îndreptate împotriva capacităţii de apărarea a ţării şi a forţelor armate ale Republicii Socialiste România".

În al doilea rând, Curtea ia în considerare că din examinarea celor două note informative rezultă, pe de o parte, că lipseşte orice referire la activitatea notorie a oricărui serviciu de contrainformaţii militare, respectiv contracararea serviciilor de spionaj străine, sau la activitatea specifică din cadrul Institutului de Marină, iar, pe de altă parte, aspectele

menționate în cuprinsul notelor informative se circumscriu unor teme clasice de poliție politică, specifice Securității, fiind vizate exclusiv chestiuni care țin de viața privată sau de dreptul la liberă circulație al persoanelor în legătură cu care s-au făcut relatările, teme cu al căror specific pârâtul Băsescu Traian era deja familiarizat, întrucât chiar el a recunoscut că a fost abordat, încă la sfârșitul anului 1972, cu astfel de teme de către un ofițer de Securitate, respectiv căpitanul .... în legătură cu care a arătat că au purtat o lungă discuție.

Prin urmare, în aceste circumstanțe, este rezonabil să se aprecieze că pârâtul Băsescu Traian putea să-și dea seama că a fost contactat de organe ale Securității și că notele informative au fost remise unor astfel de organe.

În al treilea rând, Curtea observă că, de altfel, pârâtul Băsescu Traian nici nu a invocat această apărare în cuprinsul întâmpinării sau completării la întâmpinare, ci a făcut-o pentru prima dată în fața instanței de judecată.

Mai mult chiar, din maniera de redactare a întâmpinării rezultă foarte clar că pârâtul Băsescu Traian avea cunoștință, în perioada de referință, de structura și activitatea Securității, sens în care menționează că: - „ofițerii de contrainformații militare **ai Serviciului CI al Comandamentului Marinei Militare** (UM 02150 Mangalia), **din structura Direcției a-IV–a a Securității** au fost cei care au asigurat supravegherea Institutului de Marină Mircea cel Bătrân" (fila 8 din întâmpinare, paragraful 1- fila 204 dosar instanță, vol. I); - „atât pârâtul cât și ceilalți colegi ai acestuia din cadrul Institutului de Marină Mircea cel Bătrân erau chestionați în mod regulat în legătură cu discuțiile care se purtau în mediul lor, fiind deseori confruntați unii cu ceilalți ori obligați **să confirme informații pe care ofițerii de Securitate le dețineau deja**" (fila 8 din întâmpinare, paragraful ultim- fila 204 dosar instanță, vol. I); - „nu există temei pentrru a se reține că pârâtul a furnizat de bunăvoie informații referitoare la anumitze persoane, în perioada în care s-a aflat la Institutul de Marină Mircea cel Bătrân, în condițiile în care **din notele întocmite de ofițerii de Securitate rezultă că alte persoane fuseseră anterior chestionate și oferiseră informații în legătură cu cele două persoane**" (fila 9 din întâmpinare, paragraful 1- fila 205 dosar instanță, vol. I).

În același sens, în completarea la întâmpinare, semnată chiar de pârât, se arată că „pe data de 05.05.1975 ofițerul de serviciu pe Institutul de Marină m-a anunțat să mă prezint la Cabinetul de Artilerie **pentru a mă întâlni cu lt.col.** ..... **șeful contra informațiilor militare** pe Institutul de Marină. **Am sperat că întâlnirea era legată de faptul că eu încă nu primisem aviz de navigație de la Securitate** și implicit nu mă puteam îmbarca pe o navă comercială pentru perioada de practică a anului 3 care începea la 01 iunie 1975" (fila 7 din completarea la întâmpinare, paragraful doi- fila 245 dosar instanță, vol. I).; - „prin comandantul de companie am fost chemat la **Șeful contra informațiilor militare** pe Institutu de Marină Mircea cel Bătrân... **Mi-a fost înmânat un set de formulare** care trebuia completate până a doua zi de toți elevii companiei. Formularele solicitau date personale foarte amănunțite despre familie și apropiați. **Mi-a explicat că trebuia să completăm formularele în vederea obținerii unui aviz colectiv pentru îmbarcarea pe Nava Școală Mircea** care urma să execute un marș de instruire pe relația Constanța-Alexandria-Beirut-Limassol-Constanța ca parte a programului de practică a anului 2. **Cu această ocazie Lt.col.** ..... **m-a întrebat** ..." (fila 3 din completarea la întâmpinare, paragraful ultim- fila 241 dosar instanță, vol. I); - „nu exclud posibilitatea ca ...**Lt.col.** ...... **să fi făcut pur și simplu un test de sinceritate cu mine**...Dacă o fi fost un test de sinceritate foarte probabil **nu l-am trecut pentru că la sfârșitul lunii Mai 1975 când s-a plecat în practică la nave comerciale eu am fost printre cei care nu au avut aviz de ieșire din țară**...”..

În acest context, Curtea remarcă faptul că, încercând să susțină apărarea invocată direct în fața instanței, pârâtul a precizat în cuprinsul interogatoriului că „**avizele de navigație se dădeau la 6 luni, fiind eliberate de securitate, iar nu de contrainformații**", dar nu a explicat în nici un fel ***paradoxul*** creat de situația că, dacă așa se întâmpla și cele două erau considerate entități diferite, de ce în completarea la întâmpinare a relatat pe larg cum **formalitățile aferente și/sau acordarea avizelor erau de competența lt.col.** ...... **șeful contra informațiilor militare pe Institutul de Marină.**

Însă, din punct de vedere logic, pentru această situație există o singură explicație care respectă riguros principiul noncontradicției (anume, aceea că lt.col. .... șeful contrainformațiilor militare pe Institutul de Marină, făcea parte din Securitate) .

În fine, cu caracter secundar, nu trebuie omis nici faptul că pârâtul Băsescu Traian s-a format și dezvoltat într-un mediu în care informațiile privind diferențele și asemănările dintre Armată și Securitate erau ușor accesibile, tatăl pârâtului fiind, după cum chiar el arată în completarea la întâmpinare, „colonel **de armată**" (fila 240 dosar instanță, vol. I). În același sens, în cuprinsul concluziilor scrise, pârâtul relevă că „provenind dintr-o familie de militar (tatăl pârâtului a fost ofițer superior în MApN), **elevul Traian Băsescu avea oarecum formate reflexele cazone specifice armatei, anterior înscrierii la Institut**, dar și o încredere foarte mare în militari".

În concluzie, din coroborarea tuturor acestor elemente de fapt și de drept rezultă necesitatea aplicării depline, în referire la apărarea analizată, a principiului general de drept consacrat de adagiul *nemo censetur ignorare legem*.

Referitor la *cea de-a doua condiție*, Curtea relevă faptul că, așa cum se arată și în preambulul OUG nr.24/2008, regimul totalitar comunist a fost unul care a acționat „împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale".

Prin urmare, exercitarea liberă de către cetățeni a anumitor drepturi fundamentale, cu depășirea limitelor impuse de ideologia și propaganda comunistă, chiar și atunci când se efectua cu respectarea legii, a principiilor fundamentale ale dreptului și a bunelor moravuri, a făcut parte, în perioada de referință, din categoria activităților sau atitudinilor potrivnice regimului totalitar comunist.

În mod special, erau apreciate ca fiind deosebit de periculoase pentru regimul comunist acele atitudini sau manifestări care relevau, în afara ideologiei sau doctrinei oficiale, intenția unei persoane de a părăsi țara sau de a rămâne în străinătate, cunoscută fiind politica dusă de regimul totalitar de îngrădire a liberei circulații, pentru combaterea cărora erau utilizate orice tip de mijloace, inclusiv recrutarea și folosirea colaboratorilor sau informatorilor, chiar dacă ele aduceau atingere și altor drepturi fundamentale, precum dreptul la viață privată. De asemenea, legăturile cu cetățenii străini erau apreciate ca fiind în contradicție cu interesele regimului totalitar comunist, prin prisma posibilității intrării în contact, însușirii de către cetățenii români și/sau diseminării unor idei, teze sau valori pentru restrângerea cărora regimul totalitar acționa direct și deschis ori, după caz, indirect (de ex., Constituția din 1965 garanta, la art.28, libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor, a mitingurilor și a demonstrațiilor, dar este notorie acțiunea regimului totalitar împotriva manifestării acestor valori/principii în afara cadrului oficial restrictiv).

În opinia Curții, documentul esențial în constatarea calității de colaborator a pârâtului Băsescu Traian în sensul art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată, cu modificările și completările ulterioare, este nota informativă nr. 0023/ 3990, datată 05.05.1975, redactată și semnată olograf de pârât cu numele conspirativ „Petrov", primită de lt. col. .... ofițer de contrainformații militare la UM 02192 Constanța, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu intenția numitului D.C., coleg de facultate, de a rămâne în străinătate.

Astfel, în această notă informativă se menționează că numitul D.C. „/.../ Nu are prieteni în clasă și, din cauza caracterului său, nici nu este acceptat în anturajul colegilor. Din discuțiile purtate cu verișoara lui, V., de profesie învățătoare, am înțeles că D.C. ar fi dispus, în cazul în care ar reuși să cunoască în străinătate o fată cu avere, să rămână acolo. Cu verișoara lui D. am avut ocazia să discut aceste probleme deoarece am fost la un moment dat prieteni. /../ (dosarul nr. R 235255).

Curtea constată că reclamantul a configurat în convergență cu legea argumentele pentru care consideră, pe de o parte, că, prin informațiile din notă informativă în discuție, pârâtul a denunțat activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, iar pe de altă parte, că furnizarea informațiilor a vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. În acest context, pentru coerența expunerii motivelor, *Curtea va examina aici, împreună,*

condițiile a doua și a treia cerute de lege pentru constatarea calității de colaborator al Securității.

Într-adevăr, este de notorietate faptul că intenția unei persoane de a rămâne în străinătate sau de a părăsi țara era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului, iar cei ce luau o astfel de hotărâre erau priviți ca niște trădători de patrie.

În cauză, pentru conturarea intenției numitului D.C. de a rămâne în străinătate, Curtea observă că pârâtul Băsescu Traian, mai mult decât să prezinte faptele, le-a interpretat, afirmând că **„am înțeles că D.C. ar fi dispus**, în cazul în care ar reuși să cunoască în străinătate o fată cu avere, **să rămână acolo"**.

Totodată, cei care, prin diferite metode, reușeau să-și îndeplinească obiectivul de a pleca sau de a rămâne în străinătate erau denumiți, peiorativ, „fugiți", iar bunurile rămase în țară le erau confiscate.

Pe de altă parte, cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite și zădărnicite sau prin alte mijloace - erau denumiți „suspecți de evaziune" și persecutați de organele represive ale regimului.

Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată pașaport, nici măcar pentru o călătorie într-o țară socialistă. În plus, evoluția profesională a acestor persoane avea de suferit, îngrădindu-li-se accesul la anumite funcții și profesii.

De asemenea, este notorie poziția dihotomică a statului totalitar comunist cu privire la consacrarea și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale.

Astfel, dreptul oricărei persoane de a părăsi orice țară, inclusiv cea de origine era stipulat de pactele internaționale la care România era parte, dar era încălcat sistematic de statul comunist. Gesturile acestor persoane nu erau atitudini antisociale, ci atitudini potrivnice regimului care încălca dreptul cetățenilor români de a se stabili pe teritoriul altui stat, iar sub acest aspect jurisprudența invocată prin acțiune este edificatoare.

Pârâtul Băsescu Traian a invocat, în apărarea sa, pe de o parte, maniera lipsită de acuratețe în care reclamantul a extras și expus informația furnizată prin nota informativă nr. 0023/ 3990, pârâtul arătând că el a relatat despre rămânerea numitului D.C. în străinătate, în timp ce reclamantul se referă la „intenția de a pleca în străinătate", iar pe de altă parte, că formularea utilizată, „să rămână acolo", privește „rămânerea de pe navă, practic fiind vorba despre posibilitatea de a părăsi nava în calitate de ofițer, ceea ce conform Art.111 din Decretul 443 din 1972 privind navigația civilă se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la doi ani sau cu amendă".

Curtea, sub un prim aspect, constată că distincția efectuată de pârât între „intenția de a rămâne în străinătate" și „intenția de a pleca în străinătate" nu prezintă relevanță di perspectiva (singura care interesează în cauză) îndeplinirii cerințelor legale pentru constatare calității de colaborator al Securității în privința sa, oricare dintre expresii privind informații prin care se denunță activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, iar furnizarea informațiilor vizează îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Sub un al doilea aspect, Curtea observă, pe de o parte, că prin referirea la posibilitatea de a părăsi nava în calitate de ofițer și la infracțiunea prevăzută de art.111 din Decretul nr. 443 din 1972, privind navigația civilă, pârâtul încearcă să completeze substanțial, în actualul cadru procesual, informațiile din nota informativă întocmită în anul 1975, iar, pe de altă parte, că apărarea sa este contrazisă categoric de chiar conținutul notei informative, care, după cum s-a arătat și mai sus, nu privește, în principal, activitatea specifică din cadrul Institutului de Marină, nu se referă decât tangențial la activitățile desfășurate în calitate de student și deloc la viitoarea activitate profesională în calitate de ofițer de marină, ci, în esență, la chestiuni care țin de viața privată, elementele de fapt menționate în cuprinsul notei informative circumscriindu-se unor teme clasice de poliție politică, specifice Securității (astfel, edificator, în nota informativă, pe lângă datele menționate anterior, se mai consemnează: - faptul că numitul D.C. a venit în institut pentru că acest lucru îi oferă posibilitatea unor venituri materiale importante, cu condiția „să fii deștept"; - că numitul D.C. nu este preocupat de pregătirea sa profesională, dar, în schimb, dispune „de suficientă capacitate intelectuală pentru a face față, cu rezultate satisăcătoare, procesului de învățământ"; - că numitul D.C. are „o

corectă înţelegere a situaţiei politice interne din ţara noastră, dar a evitat să-şi spună punctul de vedere faţă de această situaţie"; - că „semnificativ în sensul cunoaşterii caracterului elevului" D.C. ar fi modul în care acesta s-a comportat în relaţia cu prietena sa; - că numitul D.C. nu are relaţii cu străinii).

Cu alte cuvinte, nu există nici un element obiectiv în cuprinsul notei informative care să sugereze măcar (nicidecum să conducă la concluzia certă) că relatarea pârâtului cu privire la intenţia numitului D.C. de a rămâne în străinătate se circumscrie strict infracţiunii prevăzute de art.111 din Decretul nr. 443 din 1972, privind navigaţia civilă. Dimpotrivă, contextul evidenţiat de celelalte menţiuni şi maniera de formulare permit, în baza regulilor de interpretare logică, să se concluzioneze că informaţia furnizată de pârât se referă la orice mod de a rămâne în străinătate, chiar şi atunci când părăsirea ţării sau, după caz, a navei s-a făcut în mod legal.

Pentrru toate aceste considerente, Curtea înlătură apărările formulate de pârât sub aspectele examinate.

În acest context, Curtea precizează şi faptul că, întrucât pentru constatarea calităţii de colaborator al Securităţii nu este necesar să existe o multitudine de furnizări de informaţii către Securitate, fiind suficientă şi o singură notă informativă, iar anterior s-a demonstrat că datele şi informaţiile din nota informativă nr. 0023/ 3990 îndeplinesc cerinţele prevăzute de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, această notă informativă este suficentă, prin ea însăşi, pentru constatarea calităţii de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului Băsescu Traian.

Însă, în cauză, după cum just arată şi reclamantul, un al doilea document relevant în vederea stabilirii calităţii de colaborator al pârâtului Băsescu Traian, ce conţine informaţii privind legăturile cu cetăţeni străini ale numitului B.I., coleg de facultate al acestuia, este nota informativă nr. 0020/ 3990, datată 05.05.1975, redactată şi semnată olograf de pârât cu numele conspirativ „Petrov", primită de lt. col. .... ofiţer de contrainformaţii militare la UM 02192 Constanţa.

Conform notei informative menţionate, numitul B.I. „/.../, nu este dispus să se căsătorească decât foarte târziu şi cu o fată care să aibă o situaţie materială bună.În vara anului 1973 şi a anului 1974 a avut relaţii cu femei de cetăţenie cehă, dar nu ştiu dacă în momentul de faţă mai întreţine aceste relaţii".

Cu privire la datele cuprinse în această notă informativă, Curtea are în vedere faptul notoriu că, după cum s-a arătat şi mai sus, statul comunist încerca să limiteze relaţiile neoficiale dintre cetăţenii români şi cei străini, întrucât, prin astfel de contacte, cetăţenii români îşi puteau însuşi ideile care circulau în lumea liberă şi care nu erau foarte bine cunoscute în ţară.

Mai mult, cetăţenii străini puteau cunoaşte adevărata situaţie cu privire la condiţiile de viaţă din România ori cu privire la gradul de respectare a drepturilor omului la noi în ţară, situaţii care, evident, difereau profund faţă de cele prezentate de propaganda oficială a regimului, iar sub aceste aspecte jurisprudenţa invocată prin acţiune este, de asemenea, edificatoare.

Totodată, pe baza informaţiilor furnizate de către pârât, ofiţerul de legătură din cadrul Securităţii a dispus: „Nota se introduce la documentarea sa. Se va urmări a sc preciza cauza neînţelegerii cu familia. Se va lua legătura cu ofiţerul CI din Iaşi pentru a preciza cum este cunoscut tatăl. Se va discuta cu elevul asupra relaţiei cu cetăţeni străini-este [indescifrabil]."

Pârâtul Băsescu Traian a invocat în apărarea sa că statul român din perioada de referinţă nu a încercat nici o limitare a relaţiilor tinerilor cehi cu tineri din România, că între ţara noastră şi Cehoslovacia erau relaţii foarte apropiate şi că, întrucât, în anul 1968, Cehoslovacia a fost ocupată de trupele Pactului de la Varşovia, care încă mai staţionau pe teritoriul său, în această ţară nu circulau idei ale lumii libere.

Curtea apreciază însă că, deşi susţinerile pârâtului sunt corecte în parte, totuşi, apărările sale, în esenţă, sunt neîntemeiate.

Astfel, în primul rând, trebuie avut în vedere faptul notoriu că evenimentele din Cehoslovacia, din anul 1968, cunoscute sub denumirea de „Primăvara de la Praga", s-au caracterizat prin promovarea largă, la toate nivelurile societăţii (inclusiv la nivelul conducerii

politice), şi începerea implementării unor principii democratice fundamentale, precum libertatea presei, libertatea de opinie, multipartitismul politic etc.

Or, aceste idei nu au dispărut şi circulaţia lor nu a putut fi oprită, contrar susţinerii pârâtului, prin simpla ocupare a teritoriului de către trupele Pactului de la Varşovia (ci, doar, cel mult, îngreunată).

De altfel, tocmai faptul că trupele Pactului de la Varşovia (de fapt, ale fostului URSS) încă mai staţionau pe teritoriul cehoslovac poate semnifica şi că această situaţie era determinată de persistenţa acută a ideilor şi principiilor lumii libere.

În al doilea rând, Curtea precizează că trebuie evitate confuziile între măsurile de politică externă şi cele de politică internă, precum şi între întâlnirile oficiale şi cele neoficiale.

Faptul că statul comunist român nu a participat la invazia Cehoslovaciei în anul 1968 nu înseamnă că el avea vreo consideraţie sau prezenta vreo conexiune cu valorile promovate de „Primăvara de la Praga" (de altfel, jurisprudenţa evocată prin acţiune evidenţiază contrariul), ci se explică, cel mai probabil, prin politica sa naţionalistă.

Prin urmare, întărirea relaţiilor dintre statul comunist român şi cel cehoslovac, cu consecinţa creşterii numărului de tineri cehi care veneau în ţara noastră, nu are semnificaţia schimbării poziţiei potrivnice a regimului totalitar faţă de legăturile cetăţenilor români cu străinii, în general, sau cu cetăţenii cehi, în special.

De altfel, dacă s-ar merge pe raţionamentul pârâtului, ar însemna că nici legăturile cu cetăţenii americani să nu mai poată fi considerate, în anul 1975, atitudini potrivnice regimului comunist, deoarece în acel an relaţiile cu Statele Unite ale Americii se dezvoltaseră enorm (fiind acordată ţării noastre, chiar în acel an, clauza naţiunii celei mai favorizate şi având loc vizite la nivelul cel mai înalt), cea ce, evident, este absurd.

În realitate, trebuie avut în vedere modul insidios în care acţiona regimul totalitar din acea perioadă, care nu se împotrivea de o manieră publică, deschisă, legăturilor cetăţenilor români cu cei străini, ci în ascuns, prin intermediul organelor represive, cu ajutorul cărora căuta să aibă un control aproape total asupra acestor legături.

De asemenea, statul totalitar nu se opunea întâlnirilor oficiale între cetăţenii români şi cei străini, întrucât acestea serveau, în principal, interesele regimului, în timp ce întâlnirile neoficiale erau percepute ca fiind periculoase, fapt demonstrat de supravegherea exercitată asupra acestora. În acest sens, Curtea observă că în fiecare din cele două note informative se expune situaţia persoanei vizate privind legăturile cu străinii.

În fine, Curtea reţine că în cauză, pârâtul nu a dovedit că regimul totalitar comunist făcea o deosebire semnificativă între, pe de o parte, legăturile *neoficiale* ale cetăţenilor români cu cei ai statelor fostului bloc comunist şi, pe de lată parte, legăturile *neoficiale* ale cetăţenilor români cu cei ai statelor occidentale.Or, *probatio incumbit ei qui dicit, non ei qui negat*.

Această dovadă era necesară, deoarece, din punct de vedere legal, respectiv în raport de prevederile Legii nr.25/1969 privind regimul străinilor, distincţia invocată de pârât nu exista, în perioada de referinţă, de o manieră relevantă în cauză.

De asemenea, în jurisprudenţa anexată acţiunii nu se face o diferenţă sub aspectul invocat de pârât (a se vedea decizia nr.256/05.02.2016, pronunţată de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Secţia de Contencios Administrativ şi Fiscal în dosarul nr.643/2/2014).

În apărarea sa, pârâtul Băsescu Traian a invocat şi faptul că a fost constrâns să întocmească notele informative de dispoziţiile regulamentelor miltare, în mod deosebit de Regulamentul disciplinei militare, care, la art.2, prevede „subordonarea completă", iar la art.3 precizează, printre altele, că „disciplina militară obligă pe fiecare militar ... să fie cinstit,sincer şi drept".

Curtea constată că pârâtul dă o interpretare eronată, de o rigiditate vădită şi care depăşeşte baza normativă, unor valori fundamentale reglementate şi la nivel de lege în perioada de referinţă (art.73 lit. c şi g din Legea nr.14/1972), împreună cu alte valori de aceeaşi anvergură, precum onoarea şi demnitatea (art.73 lit. d din Legea nr.14/1972), de natură să pună în evidenţă domeniul de aplicare şi limitele fiecăreia, inclusiv prin interpretarea logico-sistematică şi teleologică a normelor indicate.

În cazul militarilor, obligaţia de a preţui onoarea şi demnitatea în exerciţiul profesiei nu este doar o obligaţie morală, ci şi una juridică, astfel că ei, precum celelalte categorii profesionale care au o astfel de obligaţie, nu se pot deroba în nici un fel de la răspunderea care le revine în caz de încălcare a valorilor protejate prin instituirea obligaţiei, care reprezintă fundamentul esenţial al statutului lor.

Nu este rolul aceste instanţe să definească onoarea şi demnitatea, dar, indiferent de definţia adoptată, esenţial este că a acţiona cu onoare şi demnitate presupune (şi a presupus şi în perioada de referinţă) o conduită întemeiată pe principiile moralităţii şi a regulilor sociale unanim acceptate.

Din această perspectivă, Curtea constată că nici una dintre normele indicate de pârât nu reglementează posibilitatea pentru vreun militar de a intruziona în viaţa familială sau privată a altui militar, interpretarea contrară, susţinută de pârât, aflându-se în vădită contradicţie cu legea în vigoare în perioada de referinţă, făcând parte din categoria celor care au generat practici abuzive generalizate ale fostei Securităţi, pe care O.U.G nr.24/2008 îşi propune să le developeze şi să le combată, cu atât mai mult cu cât normele în discuţie vizează în mod evident activitatea profesională sau de serviciu a militarilor.

Dimpotrivă, obligaţia de a acţiona cu onoare şi demnitate şi sobrietatea specifică funcţiei reprezintă impedimente dirimante în întocmirea de către militari, în perioada de referinţă, a unor note informative privind viaţa familială sau privată a altor militari (şi nu numai).

În concluzie, normele cuprinse în art.2 şi art.3 din Regulamentul disciplinei militare, inclusiv cele care prevăd obligaţia de a fi „cinstit, sincer şi drept", nu pot reprezenta un temei valid sau de constrângere pentru întocmirea notelor informative din prezenta cauză, ele referindu-se, după cum s-a arătat mai sus, la activităţile desfăşurate în cadrul serviciului militar, nu la viaţa privată sau de familie, iar acestea din urmă nu sunt valori specifice doar societăţii prezente, cum eronat susţine pârâtul, fiind notoriu faptul că, în general şi în mod tradiţional, militarii sunt adepţii valorilor care privesc protecţia familiei şi a aspectelor strict personale ale vieţii, inclusiv în sensul nedivulgării lor către terţe persoane.

De altfel, pârâtul nici nu a susţinut în cauză că, în contextul în care a relevat prin completarea la întâmpinare că ofiţerul de contrainformaţii uzita de justificări regulamentare şi că „discuţia nu a avut un ton de ostilitate, iar întrebările lt.col. ..... nu vădeau ostilitate nici faţă de mine şi nici faţă de B.I. şi C.D.", ar fi încercat măcar să-i opună un argument legal în scopul neîntocmirii notelor informative.

Prin concluziile scrise, pârâtul a mai invocat şi faptul că la scurt timp după întâlnirea sa cu lt.col. .... „numitul B.I. a fost recrutat de Securitate (conform însemnărilor de pe coperta dosarului depusă de reclamantul CNSAS, a se vedea că i-a fost atribuit un număr de identificare), iar C.D. a fost recrutat în anul 1976, astfel cum rezultă din menţiunile ce se regăsesc pe coperta dosarului pus la dispoziţie de CNSAS ...".

Curtea constată că această apărare a fost formulată după rămânerea în pronunţare, dar, chiar dacă s-ar trece peste acest impediment, se observă că ea nu are aptitudinea să influenţeze soluţia în prezenta cauză, deoarece, pe de o parte, ea nu are, în mod obligatoriu, o semnificaţie pozitivă pentru pârât, întrucât cronologia faptelor nu înlătură posibilitatea ca notele informative din prezenta cauză să fi avut o anumită contribuţie, poate chiar importantă (prin vulnerabilizarea în faţa Securităţii), la pretinsa lor recrutare, iar, pe de altă parte, nu prezintă relevanţă, în raport de circumstanţele speţei (a căror reiterare nu se impune), cu privire la îndeplinirea cerinţelor legale pentru constatarea calităţii de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului (în plus, legea apără şi drepturile fundamentale ale celor recrutaţi de Securitate) şi nu constituie o cauză de exonerare.

În final, Curtea mai precizează că, referitor la cea de-a treia condiţie, aceasta este evident realizată, deoarece, în raport de cele expuse anterior, nu se poate considera că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatările făcute în scris nu rămâneau fără urmări.

Totodată, pârâtul nu putea să ştie în momentul redactării notelor informative dacă Securitatea cunoştea în tot sau în mod substanţial, situaţia denunţată, rezultând că pârâtul nu a

menajat interesele persoanelor denunţate, nu a avut o atitudine precaută şi nici de protejare a celor denunţaţi.

În consecinţă, nesocotind interesele celor denunţaţi, pârâtul a vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată în privinţa acestora, atât timp cât a acceptat că persoanele denunţate puteau să facă obiectul unor investigaţii suplimentare ale Securităţii, ca rezultat al denunţurilor sale.

Cu alte cuvinte, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în relatările sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare, cu încălcarea dreptului la viată privată (prevăzut de art.17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Poltice) şi a dreptului la liberă circulaţie (prevăzut de art.12 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Poltice), şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

De altfel, în cazul de faţă, condiţia vizării este depăşită, aflându-ne în prezenţa unei îngrădiri efective a drepturilor cetăţeneşti, având în vedere măsurile dispuse pe marginea informaţiilor transmise de pârât, după cum s-a arătat şi mai sus.

În mod esenţial, depăşirea acestei condiţii rezultă evident şi din faptul că, urmare a informaţiei transmise de pârât prin nota informativă din 05.05.1975 (dosarul nr. R 235255), lt. col. .... ofiţer de contrainformaţii militare la UM 02192 Constanţa, redactează nota din 19.08.1975 (fila 42 dosar instanţă, vol. I), prin care propune avizarea negativă a unei eventuale desemnări a numitului D.C. ca ofiţer pe navele româneşti ce vor pleca în străinătate

În această notă se menţionează, edificator, că „Se deţine material informativ furnizat de colaboratorul <Petrov>, din care rezultă că elevul D.C. ar fi dispus ca, în cazul în care ar reuşi să cunoască în străinătate o fată cu avere, să rămână acolo. Având în vedere aspectele raportate mai sus, propun a se aviza negativ" (dosarul nr. R 235255).

Pe aceeaşi notă se află o însemnare marginală, efectuată la aproape doi ani de la înaintarea propunerii de aviz negativ, şi anume: „Avizat pozitiv la 01.06.1977" (dosarul nr. R 235255), însă Curtea apreciază, contrar susţinerilor pârâtului, că această consemnare nu semnifică lipsa producerii de efecte a propunerii avansate, deoarece, pe de o, parte, avizarea pozitivă a intervenit la aproximativ un an de la terminarea facultăţii, rezultând că, cel puţin pe această perioadă de un an, numitul D.C. s-a aflat sub efectul propunerii de avizare negativă, iar, pe de altă parte, trebuie luate în considerare şi premisele acestei propuneri, având în vedere că aceasta este rezultatul supravegherii şi verificării informative a persoanei semnalate cu intenţie de rămânere în străinătate.

Pe cale de consecinţă, fiind îndeplinite toate condiţiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acţiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 rap.la art.2 lit.b din OUG 24/2008, astfel încât va constata calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Admite acţiunea formulată de reclamantul **Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii** (C.N.S.A.S.), cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **Băsescu Traian**, cu domiciliul în Bucureşti, ... sector 1.

Constată calitatea de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului Băsescu Traian.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Recursul se depune la C.A.B.-S a-VIII-a C.A.F.

Pronunţarea se face prin punerea soluţiei la dispoziţia părţilor prin mijlocirea grefei instanţei, azi, 20.09.2019, conform art. 396 alin. 2 din Codul de procedură civilă.

Preşedinte
Victor Hortolomei

Grefier
Mihaela Grigore

Red/thred. V.H./2.+2 ex.

03 APR. 2024
ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA 8 cont adm fiscal

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 3160/2/2019 se legalizează de noi.

GREFIER ȘEF,

S-a anulat chitanța/foaia de vărsământ Nr. .... în sumă de scutit lei

GREFIER ȘEF,

DEFINITIVĂ PRIN DEC.1736/23.03.2022 DOSAR NR.3160/2/2019 ICCJ

- Admite excepţia inadmisibilităţii invocată din oficiu. Respinge, ca fiind inadmisibil, recursul declarat de recurentul .... prin mandatar .... împotriva Sentinţei civile nr. 471 din 20 septembrie 2019, pronunţată de Curtea de Apel Bucureşti - Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal. Respinge, ca fiind nefondat, recursul declarat de recurentul .... prin mandatar .... împotriva Încheierii de amânare a pronunţării, din data de 05 septembrie 2019, pronunţată de Curtea de Apel Bucureşti - Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal. Respinge, ca fiind inadmisibilă excepţia de nelegalitate invocată de recurentul-pârât Băsescu Traian. Respinge, ca fiind nefondat, recursul, astfel cum a fost precizat la data de 5 noiembrie 2021, declarat de recurentul - pârât Băsescu Traian împotriva Sentinţei nr. 471 din 20 septembrie 2019, pronunţată de Curtea de Apel Bucureşti - Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal. Admite cererea de intervenţie accesorie formulată de intervenientul .... în interesul intimatului-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii. Definitivă.

